

CESTA VOJÁKA

MICHAL ČERNÝ

**PŘÍBĚH
ČESKÉHO
VÝSADKÁŘE:
OD VÝCVIKU
PO ZAHRANIČNÍ
MISE**

Cesta vojáka

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.cpress.cz
www.albatrosmedia.cz

Michal Černý
Cesta vojáka – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2017

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS **MEDIA a.s.**

Cesta vojáka

Příběh českého výsadkáře:
Od výcviku po zahraniční mise

Michal Černý

 P R E S S

Brno
2017

OBSAH

Předmluva	7
Povolávací rozkaz	9
Nástup na vojnu	13
První seskok	19
Druhý půlrok	25
Zpět v Chrudimi	29
Tři měsíce ve Vyšpointu	31
Příprava na první misi	34
První mise – duben až srpen 2007	39
Zpět v pracovním procesu	50
Druhá mise – Logar, březen až září 2009	55
Opět do práce	72
Třetí mise – Logar, březen až srpen 2011	80
Plain Hill (Holý kopec)	89
Nejčernější den	99
Příprava na čtvrtou misi	103
Kambodža	110
Čtvrtá mise – Bagram, duben až říjen 2016	116
Konec dobrý, všechno dobré	132
Poděkování	135

PŘEDMLUVA

TUTO KNIHU JSEM SE ROZHODL NAPSAT Z TOHO důvodu, že současná mládež už nemá představu o tom, co obnášela základní vojenská služba, co znamená vlastenectví, jaké to je zapřísahat se, že jste schopni nasadit to nejvzácnější, co máte – svůj život, při obraně vlasti a plnění úkolů spojených se službou v armádě. Jaké to vlastně je opustit své hnízdo v 18 letech a jít žít jinam, do daleko drsnějšího prostředí, než na jaké jste byli doma zvyklí.

Pokusím se čtenáři sdělit, jak jsem vstup do armády vnímal já sám, co mě k tomu motivovalo, co mě odrazovalo a jak jsem službu v armádě prožíval. Můj příběh není napsán ve stylu à la Rambo, ale podle skutečných událostí, které jsem prožil.

Ne nadarmo se říká, že armáda je pro vás jako rodina, jste s ní v jakémsi svazku a přizpůsobujete se jejím požadavkům, ať už jde o přestupy na pozicích a funkcích nebo v oblasti různých praporů či brigád. Je to spousta odříkání, povinností, které si lidé v civilu ani neumí představit.

Život s vojákem není jednoduchý a chtěl bych se pokusit vylíčit, jaké to vlastně je být manželkou vojáka, který má zatím jednu dceru (8 let) a zúčastnil se čtyř misí v Afghánistánu. Jedné čtyřměsíční a třech šestměsíčních.

Jaké to je loučit se s tátou, na kterého je dcera zvyklá a má v něm oporu, a jaké je loučit se s mužem, který se doma stará o chod

domácnosti, a naopak jaké to je se s ním vítat a jak je kolikrát obtížné se začlenit zpět do normálního civilního života.

Popíšu vám zážitky jak ze základní vojenské služby, tak ze služby profesionální o několik let později, zážitky z misí a cvičení. Proto pokud uvažujete o tom jít do Chrudimi k výsadkářům a stále váháte nebo si nejste jisti v kramflecích: nebojte se a běžte do toho, čeká vás množství zážitků a sami poznáte, že se pro vás stane Chrudim a heslo „POT ŠETŘÍ KREV“ symbolem a budete na ta léta vzpomínat do konce života. Dokud to nezkusíte, nezjistíte, jestli na to máte či nikoliv.

Příjemné čtení

POVOLÁVACÍ ROZKAZ

PÍŠE SE ROK 1998 A ZAČÍNÁJÍ MOJE POSLEDNÍ PRÁZDNINY. Je mně čerstvých 19 let, štráduju si to na okresní vojenskou správu s dopisem, abych se dostavil kvůli ohlášení, kam půjdu na vojnu, a před komisi, která mě uzná schopného základní vojenské služby.

Nohy mám nějak těžký a cítím se, jako kdybych stál před oltářem a všichni čekali až řeknu ANO. Do kopce od vlakového nádraží se mi jde blbě a cítím, jak mi po zádech teče studený pot. Přemýšlím, co bude dál, co jim tam řeknu, chtěl bych k výsadkářům, říkám si v duchu, ale to chtějí snad všichni, každěj chce být chlap a chce sloužit u elitní jednotky.

Konečně jsem dorazil na vojenskou správu, potkal jsem tam spoustu kámošů ze základky, dlouho jsme se neviděli, a tak jsme se dali do řeči. Jak se máš, co děláš, kam chceš jít sloužit... Byl jsem překvapený reakcí většiny kluků. Byl jsem jediný, kdo chtěl jít k výsadkářům. Ostatní to chtěli uhrát buď na modrou knížku (potvrzení od lékaře, že nejste schopni absolvovat základní vojenskou službu kvůli špatnému zdraví), odklad kvůli studiu nebo chtěli být blízko domovu, aby mohli být každý

víkend u mámy, anebo se někde zašít a být v klidu. Přitom většina kluků byla zdravá, hráli fotbal v místních okresních i krajských přeborech. Nechápal jsem tu vyčuranost, ulít se z vojny z tohohle důvodu.

Seděl jsem tam a přemýšlel o tom: všichni tady chtějí mít klid a chtějí to nějak uhrát, ale já chci k paragánům, připadal jsem si jako blázen a všichni kluci si to o mně asi mysleli taky. Bylo mi jedno, jak daleko budu od domova, jak často budu jezdit domů, jestli vůbec, chtěl jsem jediný: sloužit u elity, ať to stojí, co to stojí. Když už na tý vojně musím být, ať to stojí za to. Co na to řekne moje holka, že se třeba neukážu celý rok doma, tak horký to snad nebude. To se nějak udělá, hlavně se tam dostat.

Konečně na mě přišla řada, stojím před komisí v trenýrkách a deset lidí na mě kouká a něco si štěbetají, přistupuje ke mně doktor v bílém plášti a dívá se na mě. Ptá se: sportujete? Odpovídám: ano, hraji fotbal a trochu posiluji. Předkloňte se, přikazuje mi. To jsem provedl. Doktor zamyšleně říká: hmm, vypadá to, že máte skoliózu zad, nebolí vás záda? V duchu si říkám: sakryš, z toho paragáni asi nebudou. Odpovídám doktorovi, že záda mě nikdy nebolí a cítím se naprosto fit, odchází a zase si něco šuškájí, což neslyším. Dobře, oblečte se a počkejte v čekárně.

Vyjdu ven a říkám si: to je všechno? Proč se neptali, kam chci jít sloužit nebo co chci dělat? Po zhruba půlhodině vychází jeden kapitán do čekárny a říká: dobře, běžte domů, pošleme vám dopisy s povolávacím rozkazem a v něm se dozvíte, kde budete sloužit. Pro mě obrovské zklamání, neboť jsem asi přišel o možnost stát se výsadkářem.

Přišel jsem domů a tam všichni zvědaví: tak co, jak jsi dopadl? Byl jsem totálně bez nálady, a tak jsem jen odfrkl: dobrý, a zavřel se k sobě do pokoje. Přemýšlím: vymysli něco, nechceš přeci jít k zeleným, modrým ani jiným baretům, ale k červeným, tak jak to udělat...

Za několik dní jsem dostal úžasný nápad: naše fotbalové družstvo chlapů trénoval jeden voják z povolání, v té době v hodnosti kapitána, pan Jeník. Mohl bych za ním zajít a poptat se, přeci – líná huba holý neštěstí, jak říkal můj děda.

Sedám na vlak a mažu na okresní vojenskou správu, přemýšlím, mám mu koupit nějaký úplatek? Flašku, hmm, co když nepije, kafe, hmm, co když kafe nepije. Nekupuju nic a jdu rovnou tam. Klepu na dveře, ozve se „dále“. Vstoupím do dveří a vidím trenéra našich chlapů, poznává mě... naštěstí, a říká, ať si sednu a co mě k němu přivádí. Vsadím boty, že první věc, která ho napadla, je ta, že se chci ulejt z vojny.

Jsem nervózní a odpovídám mu na jeho dotaz: no víte, když jsem tu byl před pár dny, tak se mě nikdo nezeptal, kde bych chtěl sloužit nebo kam bych chtěl jít. Víte, já bych chtěl nebo musím se nutně dostat k paragánům, jedno kam, jen prostě chci sloužit u 4. brigády rychlého nasazení. Shovívavě se usměje, kouká do jakýchsi papírů a mezi listováním se mě ptá: letěl jsi někdy v letadle?

V tu chvíli si říkám: to by bylo skvělý, neletěl, odpovídám, hmm, kouká dál do papírů, takže ani nevíš, jestli bys byl schopnej z něj vyskočit s padákem na zádech. Nevím, ale určitě vyskočím, odpovídám. Podívá se na mě a říká: dobře, žes přišel, mám tu poslední místo v Chrudimi, ale jestli mi tě pošlou zpátky, že ses podělal a nevyškočil z vrtulníku, tak si mě nepřej, povídá s úsměvem na tváři.

Já si v tu chvíli připadám, jako bych vyhrál 10 milionů ve sportce. Splnil se mi sen.

Za pár dní přichází povolávací rozkaz a v něm se píše: Dostavte se 1. 10. 1998 nejpozději do 12:00 hodin do kasáren v Chrudimi. V tu chvíli jsem úplně cítil, jak mi tluče srdce, jak mi hučí krev v uších, a necítil jsem snad ani ruce a nohy.

Obrovská euforie, zároveň strach. Za necelý dva měsíce nástup, kouknu na sebe, nevypadáš špatně, ale musíš vypadat líp. Hned balím věci do fitka a jedu do posilovny, celý prázdniny jsem se hecoval tím, že jdu k výsadkářům, a musím dřít, abych si neutrhl ostudu.

Poslední dny doma bylo peklo, mamka z toho byla špatná, jako bych šel do koncentráku, matky mají většinou i v tomhle věku své syny za malé klučiny, co mají potřebu chránit, s holkou to bylo všelijaký, neboť nebyla žádná záruka, že to oba vydržíme a já se budu mít

ke komu vrátit. Každý říkal, že vztahy na vojně končí, a strašili mě tím, což mi na psychice nepřidalo. Nicméně byl jsem plně odhodlaný do toho jít po hlavě, ať mě tam třeba sežerou i s chlupama. Těšil jsem se na to. Když člověk neví, do čeho jde, tak se na to těší.

NÁSTUP NA VOJNU

JE 1. 10. 1998, S BATOHEM VĚCÍ SI TO ŠINU NA VLAKOVÉ nádraží směr Hradec Králové, Pardubice, Chrudim. Opět potkávám spoustu kluků, které jsem potkal naposledy na vojenské správě a kterým se nepodařilo uhrát neschopnost nastoupit na vojnu. Povídáme si o tom, kdo jde kam nakonec sloužit, a jsou rozesetý téměř po celé republice: Havlíčkův Brod, Pardubice, Stříbro, Jínce a tak dále. Po chvilce mluvení s klukama dobrá nálada opadla a nálada klesala, čím blíže jsem byl k Chrudimi, tím hůře se mi dýchalo a byl jsem nervózní.

Vystupuji z vlaku a ptám se první postarší paní ve stánku s novinami: prosím vás, kde tady jsou kasárna. Paní se pousměje, asi ví, proč se ptám, a prozradí mi cestu, není to zrovna blízko, ale užívám si poslední chvíle klidu, civilu a pomalu jdu směrem kasino, jako bych šel na popravu.

Jsem zhruba sto metrů od brány a už je vidím, borce s kudlou za pasem a s červeným baretem, se širokými rameny a vypnutou hrudí. Napadá mě, že to jsou asi mazáci a že už něco mají za sebou, a trochu jim závidím postavy, ten nůž za pasem, hlavně baret na hlavě,

protože červený baret na hlavě v té době mohl nosit jen ten, kdo skákal s padákem, nebo služba na bráně nebo kdekoliv jinde. (Poznámka: červený baret jste mohli u výsadkářů nosit, pouze pokud jste splňovali zdravotní klasifikaci A – schopen jako výsadkář a pokud jste aktivně skákali s padákem. Jakmile vám z jakéhokoli důvodu – třeba po úrazu – byla odebrána klasifikace A – schopen jako výsadkář, museli jste nasadit bigošku a chodit s bigoškou – klasická čepice s kšiltem. U výsadkářů nejméně oblíbený doplněk stejnokroje. Jediná možnost, kdy jste mohli nasadit červený baret, pokud jste nebyli aktivními výsadkáři, byla celodenní směna ve službě, například na bráně, na letišti, v autoparku. Po službě jste si opět nasadili bigošku.)

Blížím se k bráně, ti mazáci už po mně koukají, jako vězni po štíhlé blondýnce, a mně se skoro podlamují kolena, jdu dál a nedávám na sobě znát jakoukoliv nervozitu nebo dokonce strach, pozdravím, zdar chlapi, mám se tu dostavit na vojnu. Jeden z nich se usměje a zdvořile odpoví: jo, v pohodě, to jsi tu správně, tady se postav a počkej, až přijdou další, a pak si vás odvedou společně. Tak stojím, čekám asi deset minut, poslouchám na půl ucha, o čem se ti kluci baví, a v dáli vidím, jak přicházejí další a další nováčkové, a necítím se vůbec špatně, že vlastně ty obavy byly celkem zbytečný, vždyť ti kluci, co jsou na bráně, jsou celkem v pohodě.

Vkročím dovnitř a najednou si připadám jako v jiném světě – začalo to pravý rodeo v pravém slova smyslu, řev, řev a řev.

Dělejtééé, postavte se do řadýýý, nekecejtééé, pokluséém klus! Ale opakují povely, takže poklusééém, a všichni nováčci opakují klus!!! Vyrazili jsme na svý první kolečko kolem buzeráku, v oknech se to hemžilo mazáky, kteří na nás pokřikovali už ani nevím co.

Kolečko nebylo jedno, ale asi pět, v civilu, s batohem na zádech, svižnější tempo, než jsem byl zvyklý z fotbalu, žádný výklus. Kluci z Chrudimi jsou řádně vyběhaný. Říkám si: no potěš koště, to je masakr, běh zakončilo několik desítek kliků, až někteří nemohli, jsme tu sotva půl hodiny a už to tu nedáváme. Začalo hromadné stříhání, respektive holení, všichni trojkou, žádná sprcha, hned nástup.

Z chodby další řev, dělejtééé, co vám tak trvá, nástup!! Ani jsem si nestihl zavázat tkaničky, což byl průser hned první den, další kliky, v téhle chvíli jsem jich měl za sebou tak stovku, ale chybami se člověk učí. Ostříhaný vlasy mě štípaly na límci teplákový bundy, kterou jsme museli mít zapnutou až ke krku, říkalo se jim švestky podle typické modré barvy, bylo k tomu teplo a jinak krásnej den.

Nastoupili jsme si před sklad s materiálem a tam jsme čekali v základním postoji, než odbaví všechny kluky před námi. Celkem vopruz, vzhledem k tomu, jak jsem už v tý době nesnášel fronty v obchodě, tak ty fronty v obchodě byly slabý odvar proti tomuhle. Kdo chtěl kecat, tak klikoval, kdo už byl z kliků odvařenej, že nemohl, dřepoval. Jak se říká, mazáci si vždycky zajistili, aby byl všude klid a pořádek. Když jsem viděl prvního kluka, co nese všechen nafasovaný materiál, nevěřil jsem vlastním očím, narvaný batoh k prasknutí, co se nevešlo, měl ještě naházený ve spacáku a táhl ho za sebou, kolena se mu podlamovaly a ani to nemohl unést. Tak si říkám, co tam všechno může mít. Za pár hodin jsem se o tom přesvědčil sám. Ani jsem nevěděl, na co všechny ty věci budu potřebovat, položil jsem je ke skříní, že si je pak uložím. Byla už tma a měli jsme se dostavit odevzdat všechny civilní věci do balíku, který pošlou rodičům. Další neskutečná fronta, ach jo, jestli se tu bude pořád takhle čekat a pak zase spěchat, tak zešílím, to jsem ještě nevěděl, že to tak bude. Čas nám ale krátili klikováním a dřepováním, takže jsme tu frontu před sebou tlačili očima, aby se tenčila.

Další řev z chodby: náástup!! Tentokrát bylo už asi deset hodin večer a šli jsme k psycholožce k psychologickému vyšetření, v té době jsem to absolvoval poprvé, tak jsem ani nevěděl, co mě čeká. Na tři sta podobných otázek, akorát podávaných v jiném smyslu, kolikrát člověku zamotaly hlavu, že ani nevěděl, čím je a jaká je správná odpověď, byť se odpovídalo na zcela primitivní otázku. Blížila se půlnoc a narazil jsem na otázku, jak se v tuhle chvíli cítím. Řekl jsem si: To je fór, ne? Jak bych se asi měl cítit, vstával jsem ráno v pět, jedl jsem naposledy před 12 hodinami, to, že jsem před sedmi hodinami odebral stravu,

nemuseli hrabat stokrát za den. O víkendech jsme měli hospodářské dny, které spočívaly v tom, že se muselo všude precizně uklidit. Kontrola probíhala s bílou rukavičkou. Rozcvičky byly asi všude stejné, neboť jsem nepoznal žádný rozdíl v náročnosti. Všude prostě záběr. Jednou jsem se neudržel při jedné z rozcviček a řekl jsem nahlas, že si dělal prdel, a musel jsem se přihlásit, že jsem to řekl já, je jasné, že už jsem to nikdy potom neřekl. Zchytal jsem trest – klikování a dřepování do omdlení.

První měsíc neustále nácivky na přísahu, po buzeráku jsme nachodili, respektive napochodovali desítky kilometrů, jen abychom si neuzříli ostudu na přísaze, kam měli přijet všichni rodinní příslušníci, babičky a dědečkové, ti byli na své vnuky obzvláště hrdí. Po přísaze první víkend doma, labůžo, spal jsem do deseti hodin, k obědu kachna se zelím a knedlíkem, žvejkám ten oběd a říkám si, že se mi moc nechce zpátky, ale co, utekl měsíc, uteče i těch jedenáct, ještě jsem nezažil nic, a hlavně, stále jsem neměl nárok na červený baret, což mě hryzalo asi nejvíc ze všeho.

Dva měsíce utekly jako voda a měl jsem se vrátit zpátky do Chrudimi do svého domovského útvaru z řidičského kurzu. Tedy jako řidič. Když jsem se starších kluků ptal, jestli nevědí, zdali si skočím z letadla, když jsem řidič, hodili mě do klidu a odpověděli: neboj se, v Chrudimi se víc naběháš, než najezdíš autem. No nevím, jestli mně to přidalo na klidu, ale asi jo, měl jsem šanci.

Návrat do kasáren byl celkem stresující, neboť opět nové prostředí a zvykání si na nové obličejce. Z kurzu se nás vrátilo pár, pár řidičů.

Hned v pondělí jsme jeli do vojenské nemocnice na lékařské vyšetření, zda jsme vůbec schopní stát se výsadkáři a zda nás pošlou na výsadkový kurz. Doktor znovu otravoval s mojí skoliózou, ale nakonec řekl, že to není zas tak zlý a dnes to má každý druhý. Verdikt, schoopen jako výsadkář. Jo!! Další úspěšný krok.

Dostali jsme se do kurzu a začali nás učit: parakotouly po doskoku na zem, střetávání výsadkářů ve vzduchu, přistávání na různé typy překážek, ať už se jedná o elektrické vedení, stromy, střechu nebo

kolmé stěny. Člověk nikdy neví, kam ho vítr zanese, a museli jsme být schopni přistát kdekoliv, aniž bychom se zranili nebo potřebovali cizí pomoc, a připraveni plnit zadaný úkol po doskoku. Jak správně balit, ovládat a používat padák. V té době ještě byla nauka o tlakovém a výškovém zařízení KAP, to byl ruský přístroj, který se přiděloval na bok obalu padáku, a tam jste měli nastavený čas, nebo tlak vzduchu, ve kterém vám padák sám otevře ten přístroj, pro případ kdyby někdo omdlel nebo upadl do bezvědomí kvůli úrazu, ať už při výskoku, nebo cestou dolů na zem. Hlavně jak balit padák, časy mezi jednotlivými sekcemi balení se zkracovaly a my samozřejmě nestíhali, za trest byly kliky, co nás nezabije, to nás posílí, hlavně donutí hodit zadkem a přístě to stihnout. Také jsme se učili a připravovali na krizové situace, například při nouzovém opuštění vrtulníku, kdyby měl stroj nějakou závadu a nemohl nás bezpečně dostat na zem. Nebo při uvíznutí za vrtulníkem při výskoku, kdy jste stále přikotvení a nejde vám odpoutat výtažné lano. Jak slaňovat s materiálem i bez něj na různé povrchy, balkony, střechy, komíny... V té době bylo cvičiště ještě venku a doskokové plochy byly takové pískoviště, byla půlka prosince, takže to bylo zmrzlé a spíš než pískoviště to byl betonový hrbolatý plac.

Doskoky dost bolely, ale člověk si zvykl a bral to tak, že to musí vytrpět, aby si skočil z vrtulníku a oblékl červený baret na hlavu.

Čtrnáctidenní kurz zakončilo přezkoušení z celé škály úkolů a simulací závad na trenažéru a slanění z trenažéru vrtulníku. Pamatuju si, že při závěrečném seskoku z trenažéru si jeden kluk zlomil kotník, a tím se stal nadobro neschopen jako výsadkář do konce života, chudák.

Já společně s partou mých kámošů jsme zvládli kurz bez větších obtíží, až na pár modřin po těle ze zmrzlého písku, ale měli jsme radost, že si v nejbližší době skočíme.

Blíží se Vánoce a první opušťák, ale na co se těšíme víc, jsou seskoky příští týden, o tom se bavíme neustále dokola a nemůžeme z toho ani spát. Nějak ten víkend budeme muset vydržet a snad to fakt klapne.

PRVNÍ SESKOK

JE DRUHÁ POLOVINA PROSINCE, TĚSNĚ PŘED VÁNOCEMI, a my se připravujeme na svůj první jump z vrtulníku.

Ráno po budíčku a rozcvičce, ze které se mi samozřejmě a tradičně chtělo blejt, jsme dostali rozkaz zabalit výsadkovou torbu a všechny věci potřebné k seskoku padákem. Takže do torby jsem si zabalil lano, na kterém je přidělána torba k výsadkářovi čili k osobnímu zásobníku, baterku, pro seskok v noci, helmu a taktické vybavení, jako byla lopatka, zásobníky na munici, maskáče, náhradní prádlo, nůž, maskovací barvy, jídlo a pití, prostě věci k tomu, abych vydržel nejmíň den, poklusem nástup před zbrojní sklad a tam jsem vyfasoval samopal vz. 58 se sklopnou ramenní opěrkou a se všemi věcmi, poklusem na letišti.

Ráno bylo v pohodě, skrz pár mraků vykukovalo slunce a vítr foukal v normě, tak jsme pořád ještě s klukama natěšení, že to snad doopravdy vyjde a odpoledne už budeme chodit s baretem na hlavě.

Udělal jsem si naposledy předseskokovou přípravu, to bylo takové protažení, rozhýbání a zopakování, co se dělá při konkrétních závadách, ať už na padáku nebo při závadě na vrtulníku, kdy budeme muset nouzově opustit palubu.

Jdu si nafasovat padák do skladu, beru z přihrádky hlavní a záložní padák a jdu na stojánku, kde padáky vybalím z brašny a připravím je

na kontrolu, vytáhnu záznamník, kde instruktor zkontroluje, jestli padák je správně zabalený, a kouká na datum, kdy byl padák balený. Naštěstí jsme padáky balili v kurzu minulý týden, takže nebylo třeba pochybovat. Připravím a zkusím, jestli mně správně funguje časový přístroj KAP, a nastavuju ho na třívteřinovou stabilizaci, přidělávám ho k padáku. Přidělávám nůž k záložnímu padáku, to proto, kdybych se nějak zamotal do padáku kolegy ve vzduchu anebo zůstal uvíznutý za vrtulníkem za výtažné lano, abych se mohl odřezat a následně použít záložní padák předepsaným způsobem. Nyní jsem po materiální stránce připravený vyskočit, s psychikou to je horší, nějak se mi neprokrvujou ruce a nohy a je mi celkově ouzko, ale těším se.

Přilétá vrtulník Mi-17, v té době jsem tento stroj viděl poprvé na vlastní oči a přirozeně ve mně vzbudil respekt. Sedá na svůj plácek a vypíná motor, piloti, co přiletěli z Čáslavi, vystupují a dělají dohovor s výsadkovými instruktory, kolikrát budou přistávat a vzlétat, kolik nás bude skákat v jednom průletu a zda poletí ještě dotankovat palivo. Mezitím stojíme v řadě a přichází povel od instruktora. Výsadko, pozor!! Popořádku rozpočítat a počítáme se zprava doleva, první, druhý, třetí, čtvrtý ... patnáctý. Instruktor vyčlení výsadky, první až pátý, první průlet, šestý až desátý, druhý průlet, jedenáctý až patnáctý, třetí průlet. Takže vyskakujeme po pěti ve třech kolech.

Nyní víme, kdo kdy bude vyskakovat v jakém pořadí a jak budeme nasedat do vrtulníku. Přichází další povel. Na prvního a druhého rozpočítat! Opět se počítáme zprava doleva, první, druhý, první, druhý, až na konec řady, instruktor velí, druhý strojí prvního, strojit! Povel přirozeně opakujeme. Strojit! Strojíme se tedy ve dvojicích, abychom nepřehlédli nějakou chybu. Všechny popruhy napevno přidělat, nic nesmí být překrouceno, nic nesmí ničemu překážet, přivázat samopal pod záložní padák. Tomu patnáctému pomáhá instruktor při strojení do padáku. První seskok byl seznamovací, takže ještě bez výsadkové torby a bez materiálu.

Já jsem na řadě ve třetí výsadce třetí v pořadí, čili uprostřed, jsme ustrojení a čekáme na další povely. Piloti roztácejí rotor vrtulníku a já cítím neskutečný stres a obavy, i když je prosinec, potím se. Jsem tam

s klukama, všichni se cítí stejně, uklidňuju se tím a nedávám na sobě nic znát. Rotor běží na plný obrátky a k nám přichází povel od vysazovače, že si můžeme nastoupit, listy rotoru vytvářejí tak silný vítr, že pod vrtulníkem nemůžu ani dýchat a stěží se mi dělají kroky, vystoupat po schůdkách do mašiny neboli vrtáku byl téměř nadlidský úkol, za to může ten stres.

Usedám na své místo ve vrtulníku a pokukuju malými kulatými okýnký ven a čekám, až vzlétne. Vrták se odlepí od země a já vidím, jak se hangár zmenšuje, a naskytne se mi majestátní pohled na celou Chrudim, na chvílku jako bych se zamyslel a říkal si: to je paráda, krásný výhled. Vrtulník si udělá jedno kolečko nanečisto a určí si s vysazovačem, ve kterých místech nás budou vyhazovat, vypouští fléru, takový barevný praporek, pomocí kterého pozná, jakým směrem a jak silný vítr fouká.

S klukama se na sebe smějeme a ukazujeme si zvednutý palec, jako důkaz že se těšíme a nepociťujeme žádný strach. Jo kdyby. Všichni jsme byli podělaní.

Obletíme letiště a už víme, ve kterých místech nás pošle instruktor ven, kontroluje na svém výškoměru, který má připnutý místo hodinek, výšku, ručička ukazuje 600 metrů nad terénem a velí první výsadce. Vztyk, zakotvit! Kluci se zvedají a je vidět, že se jim vstává těžko kvůli setrvačnosti a rychlosti, jakou vrtulník letí, vytahují si výtažné lano a přikotvují se k vrtulníku, navzájem si upravují délku lana, aby se do něj někdo nezamotal, a čekají na povel, koukám na ně s otevřenou pusou, mám strach i za ně, ale říkám si: neboj, tvůj čas přijde.

Kluci stojí v šachovnici za sebou a čekají, až zazní povel vpřed! Vysazovač ukazuje pilotovi zvednutý palec a všichni víme, co následuje. VPŘED!!! Křičí vysazovač, první vyskočil, ani tomu nemůžu uvěřit, že jsem fakt součástí tohohle všeho, vzápětí vyskakuje druhý, za ním hned třetí, až jich vyskočilo všech pět, teď už výsadkářů, a pomaličku se snášejí k zemi, pokukuju okýnkem, zda mají všichni otevřený padák, mají. Trochu úleva, mezitím se připravuje vyskočit další várka budoucích paragánů, vyskakují.

Opět sleduju kluky, jak otvírají padáky a nechají se unášet větrem. Přišla řada na moji výsadku, vstanu vůbec? Neomdlím? Nezakopnu ve dveřích? Nesmeknu se? To mi teď lítá hlavou. Co když se mi otevře padák, co když zůstanu uvíznutý za vrtulníkem. To dáš, hlavně nestresuj, je to tady, uklidňuju se.

Tvoje chvíle nastala – uvědomil jsem si, že jsem se už asi pět minut nenadechl, pět minut samozřejmě ne, ale přišlo mi to tak, zazní povel vztyk, zakotvit! Dělej, dýchej, říkám si, hluboký nádech nosem, hluboký výdech pusou, hlavně dělat, co máš, a nic nepodělat. Vstávám, jde to ztuhla, ani nohy necítím a do těla se mi vyplavují litry adrenalinu, dýchám, jak jsem si říkal v duchu. Kotvíme se s klukama a upravujeme si lana, pohledem dáváme najevo, že je všechno okej, stojím třetí v šachovnici.

Vidím zvednutý palec vysazovače a první kluk mizí v hloubi, vidím jen, jak za ním plápolá lano, který mu vytáhlo stabilizační vrchlík, hned za ním mizí druhý v pořadí, a to už mám pěkně na živo a koukám, jak vyskakuje, padá do hloubi pod vrtulník a jak mu lano vytahuje stabilizační vrchlík, jsem na řadě, pořádný nádech, ale pořádný, nosem.

Vysazovač velí vpřed!! Plácá mě ještě po rameni, to kdybych ho náhodou v tom rámusu, jak burácí vrtulník, neslyšel, vydechuju pusou a zároveň s výdechem opakuju se řevem z plných plic VPŘÉÉÉD. Odrážím se vší silou pravou nohou z okraje vrtulníku a snažím se nezavřít oči, v duchu počítám 121, 122, 123... Vytažení uvolňovače, ten vám spustí mechanismus otevření padáku, cítím škubanec. Říkám si, asi se to otevřelo, kouknu nahoru, jo, otevřelo, gut, zámky, zkontroluj zámky, opakuju si básničku, kterou do nás nalívali při přípravě na seskok. Orientace v průletu, kontroluju, jestli náhodou někoho vítr neunáší mým směrem nebo mě k někomu, abych mohl včas zareagovat a vyhnout se, kontrola vůči zemi, otáčím se po směru větru a teď slyším krásný ticho, vlastně neslyším nic, paráda. Mám asi 30 sekund a užívám si toho, jak pluju po větru a s klukama na sebe povykujeme.

Ať si myslí, kdo chce co chce, tak v tuhle chvíli řízení padáku bylo to poslední, co jsme všichni dělali, byli jsme v takové euforii, že nějaký řízení padáku šlo úplně stranou. Blížím se k zemi, sranda končí, hlavně si nerozlámat kotník nebo nevykloubit rameno, což bývá převážně způsobeno špatným doskokem na zem, jak nám vyprávěli instruktoři. Zpevňuju se, dávám chodidla k sobě, zatínám stehna a scvakávám zuby. Náraz na zem, šlupka jako když vás kopne kůň.

Zvedám se, jsem v pohodě, koukám po klucích. Ti se taky zvedaj a jsou v pořádku, počkat, jeden se nezvedá, co je! Křičím na něj, jsi v pohodě?

Vidím jen zvednutou ruku s palcem nahoru, otočí se ke mně a křičí: jo jsem! Z pusy mu teče krev, ale i tak se s úsměvem zvedá ze země. Nevýhoda samopalů přidělaných na prsou, opěrkou si rozrazil ret nárazem na zem, ale z toho se neumírá. Skáču do vzduchu radostí a křičím JÓÓÓ!! A hned vytahuju z kapsy červený baret a dávám si ho na hlavu. Konečně! Už tě z hlavy nesundám, říkám si.

Zabalím padák do brašny a jdu zpět do hangáru, kde na nás čeká balení padáků. Jak si tak jdu do toho hangáru, uvědomuju si, co se vlastně stalo, adrenalinu mám v těle ještě na rozdávání a vykračuju si po letišti, jako kdybych byl pánem světa, byl jsem neskutečně hrdý, že jsem to dokázal.

Už teď můžu říct panu kapitánovi na vojenský správě, že jsem to dokázal a že nemusí mít strach z toho, že udělal chybu, když mě poslal do Chrudimi. Říkal jsem si, co by na to řekla moje holka, rodiče, co kluci doma. Řekli by jediný, že jsem blázen. Mně to ale nevadilo. Já jsem si dokázal neskutečnou věc, vyskočil jsem sám a dobrovolně z vrtulníku a bezpečně jsem přistál na zemi.

Jdeme do hangáru a vyskočené padáky pokládáme ihned na balicí stůl a vypisujeme záznamníky o provedeném seskoku a připravujeme padáky na balení. Dáme sváču, první za celý den a ihned potom balíme padáky, dlouho do noci. Těžký a vyčerpávající den, ale stálo to za to, z letiště jsme klusali všichni s červenými barety na hlavách, a aby o nás bylo dostatečně slyšet, klusali jsme mašinkou, typický poklus

pro výsadkáře. Náhodní kolemjdoucí se za námi otáčeli a kroutili hlavami, my jsme ale byli hrdí, do jednoho.

Konečně jsem ulehl do postele, kluci pořád žvanili, vyprávěli si dojmy ze seskoku, zavřu oči a vidím, jak padám dolů. Až teď v tuhleto chvíli jsem si pořádně uvědomil, co se to vlastně stalo, a říkal jsem si, jaký asi bude druhý a třetí seskok. Usínal jsem s blaženým pocitem a těšil jsem se domů na Vánoce, až to všem budu vyprávět.

DRUHÝ PŮLROK

NA VÁNOCE DOMA, PARÁDA. CHLUBIL JSEM SE SVÝM prvním seskokem, s klukama zašel jednou na pivo a za dva dny zpět nástup do kasáren. Silvestr jsem trávil ve službě, mazáci jeli domů. První silvestr a já nejsem doma, divný pocit. Ale šlo to.

Tak vojna utíkala, týden střídal týden, moje číslo do civilu se zmenšovalo. Na začátku ledna přišli nováčkové a my, co jsme nastoupili v říjnu, jsme se pomalu, ale jistě vytratili z hledáčku mazáků a už jsme od nich měli pokoj. Ti se s chutí věnovali novým návštěvníkům našeho ústavu. Proběhlo několik cvičení, střeleb, několik nocí venku. V mrazu žádnéj med a člověk poznal, jak vojna z kluků dělá chlapy a jak kluci spolu drží pohromadě. V kolektivu nás nemohlo nic rozházet, zvládali jsme plnit jakýkoliv úkoly, kdykoliv. Přesně podle hesla výsadkářů – „Vždy připraven“.

Na jaře přišli další nováčkové, naši mazáci šli do civilu, hrozně jsme jim záviděli a z nás se stali mazáci. V létě přišli další, my jsme to v tu chvíli měli za pár a už jsme plánovali, co bude kdo dělat v civilu. Přišel ke mně velitel roty a ptá se mě, zdali nechci zůstat v armádě a sloužit dál, pochopitelně za peníze. Odpověděl jsem mu, že asi ne, ale jestli mi dá nějaký čas na rozmyšlení. Dal mi den, přes noc jsem přemýšlel a vyhodnocoval plusy a minusy, moc jsem toho nevymyslel. Byl jsem mladej, bylo mi 19 let, v té době byl každý, kdo měl zelený oblek,